Van: Straatman, Toine <straatman@metaalunie.nl>
Verzonden: woensdag 14 juli 2021 14:06
Aan: Griffie Nijmegen <griffie@nijmegen.nl>
Onderwerp: Input gemeenteraadsverkiezingen, t.a.v. politieke partijen in uw gemeente

Geachte mevrouw Ruta,

Mkb-maakindustrie en gemeente:

Wist u dat:
- Koninklijke Metaalunie met 15.000 leden de grootste ondernemersorganisatie voor het MKB-Maakindustrie is
- Zorgt voor werkgelegenheid aan 180.000 mensen
- En goed verankerd is in de regio

Waardevolle partners
De komende jaren staat de mkb-maakindustrie in uw gemeente voor veel uitdagingen. Zo moeten mkb-maakbedrijven steeds flexibeler en circulair produceren, voldoen aan allerlei duurzaamheidseisen, worden ze geconfronteerd met een ingrijpende energietransitie, complexe wet- en regelgeving en een steeds krapper wordende arbeidsmarkt. Het zijn uitdagingen die ook raakvlakken hebben met maatschappelijke vraagstukken. Mkb-maakbedrijven kunnen die niet alleen oplossen, maar zijn daarbij ook afhankelijk van gemeentelijk beleid en ondersteuning.

Sterke positie en kansen
Gelukkig liggen er in die uitdagingen ook veel kansen. Kansen op het gebied van duurzaamheid, energietransitie, werkgelegenheid en onderwijs. Kansen die wij, de mkb-maakindustrie, samen met u, onze gemeente, kunnen verzilveren. Want mkb-maakbedrijven en gemeente staan samen sterker. Een sterke positie die ontstaat door samenwerking: bedrijven onderling, ondernemers samen met kennis- en onderwijsinstellingen, maar ook ondernemers met maatschappelijke organisaties en lokale overheden zowel op (boven)regionaal als provinciaal niveau. Samen de uitdagingen oplossen en de kansen verzilveren, komt onze lokale samenleving ten goede. Uiteindelijk kunnen mkb-maakbedrijven en de gemeente elkaar dusdanig versterken, dat er stabiele werkgelegenheid en bestendige duurzame economische groei ontstaat.

Gemeenteraadsverkiezingen
Juist de komende gemeenteraadsverkiezingen bieden enorme kansen voor zowel de bedrijven als de gemeente om samen te zorgen voor een sterke lokale samenleving met een breed toekomstperspectief. Het ontwikkelen van gezamenlijk beleid draagt bij aan slimmer en duurzamer produceren, waardoor een gezonde maakindustrie waarde kan blijven creëren, werkgelegenheid behoudt en uitbreidt.

In gesprek
Hoe we dat samen voor elkaar kunnen krijgen en wat de uitdagingen en kansen inhouden leest u in het bijgevoegde visiedocument. Graag gaan wij met u in gesprek over de onderwerpen die wij hierin aankaarten.

Wij verzoeken u vriendelijk deze e-mail met de bijlage door te sturen aan de politieke partijen van uw gemeente.

Met vriendelijke groet,
A.G.J. (Toine) Straatman

Regiosecretaris Gelderland & Flevopolder

Mobiel: +31 (0) 651803902
E-mail: straatman@metaalunie.nl

koninklijke metaalunie

koninklijke metaalunie

Verkiezingen Gemeenteraad 2022

Mkb-maakindustrie en gemeente:

Waardevolle partners

De mkb-maakbedrijven die onderdeel zijn van de mkb-maakindustrie zijn cruciaal voor een innovatief en krachtig economisch klimaat in Nederland. Ze bedenken nieuwe innovatieve producten en maken en vermarkten die slim. De mkb-maakbedrijven produceren flexibel, hanteren korte levertijden, tegen lage kosten en worden daarbij geconfronteerd met een gebrek aan vakmensen. Daarbij maken ze duurzaam gebruik van energie en grondstoffen. Dat doen ze voor zichzelf maar vooral ook uit maatschappelijke betrokkenheid. Dat is een belangrijke eigenschap van Nederlandse mkb-maakbedrijven.

Van alle bedrijven in Nederland heeft 99% minder dan 50 werknemers. Het grootste deel van werknemers, innovaties en opleidingsplaatsen komt van deze kleine bedrijven. De uitdagingen waar mkb-maakbedrijven voor staan, in combinatie met de relatief hoge arbeidskosten, maar vooral hun toegevoegde waarde, maken het essentieel dat gemeenten een gedegen en betrouwbaar beleid voeren voor mkb-maakbedrijven. Dit beleid moet het ondernemersklimaat stimuleren en mkb-maakbedrijven ondersteunen om slimmer te produceren, zodat we in alle Nederlandse gemeenten met een gezonde maakindustrie waarde blijven creëren en werkgelegenheid behouden.

Koninklijke Metaalunie maakt zich als vertegenwoordiger van de mkb-maakindustrie, met bijna 15.000 leden, 180.000 werknemers en 30 miljard omzet, sterk voor een actieve en op de maakindustrie toegespitste ondersteuning.

Onderwerpen

- ***De ondernemende gemeente***
- ***De innovatieve en duurzame gemeente***
- ***De slimme gemeente***

Uw contactpersoon

Toine Straatman
Regiosecretaris Metaalunie

straatman@metaalunie.nl
06 - 518 039 02

De ondernemende gemeente

Een sterke positie ontstaat door samenwerking: bedrijven onderling, ondernemers samen met kennis- en onderwijsinstellingen, maar ook ondernemers met maatschappelijke organisaties en lokale overheden zowel op (boven)regionaal als provinciaal niveau. Daardoor ontstaan meer kansen als het gaat om ondernemerschap in brede zin, maar ook op het vlak van digitalisering, circulaire economie en de uitvoering van de energietransitie. Het ontwikkelen van gezamenlijk beleid draagt bij aan slimmer en duurzamer produceren waardoor een gezonde maakindustrie waarde kan blijven creëren, werkgelegenheid behoudt en uitbreidt.

Werkgelegenheid bij Metaalunie lidbedrijven

Aantal bedrijven in provincie Gelderland

2.029

Aantal medewerkers provincie Gelderland

24.041

Bron: Metaalunie

- **Verminderen van regeldruk, think small first**

Het mkb wordt in de dagelijkse praktijk met veel regelgeving geconfronteerd. Ondernemers geven vaak aan tegen overmatige bureaucratie aan te lopen. Voor de mkb-maakindustrie is het van belang dat regelgeving aansluit bij de praktijk van alledag. Werkbaarheid en duidelijkheid zijn de belangrijkste criteria, waarbij de gemeente een essentiële rol speelt.

Wat kan uw gemeente doen

- Think small first. Betrek mkb-maakbedrijven in een vroeg stadium al bij het ontwikkelen en implementeren van nieuw beleid en nieuwe regels. Met als doel het verminderen en/of voorkomen van regeldruk voor mkb'ers. Met andere woorden, gebruik de reeds bestaande MKB-toets.
- Schrap bij het invoeren van een nieuwe regeling ook meteen een oude regeling. Daarmee wordt de rem gezet op lokale lasten en wordt extra regeldruk vermeden.

- **Een sterk lokaal & regionaal ondernemersklimaat**

De mkb-maakindustrie is de motor van de regionale economie. Voor eigen rekening en risico een bedrijf runnen is de kern van ondernemerschap. Het nemen van initiatief hoort te worden beloond, want ondernemen is onmisbaar voor een sterke en succesvolle regionale economie. De mkb-maakindustrie telt veel familiebedrijven die generatie op generatie zorgen voor continuïteit van werkgelegenheid. Deze familiebedrijven zijn sterk lokaal en regionaal verankerd met een grote maatschappelijke verantwoordelijkheid. Deze belangrijke bedrijven hebben natuurlijk wel letterlijk ruimte, maar ook steun nodig om te kunnen doen waar ze goed in zijn.

Wat kan uw gemeente doen

- Stimuleer ondernemerschap. Ruimte om te ondernemen zorgt voor een goed vestigings- en ondernemersklimaat.
- Zorg voor toekomstbestendige bedrijventerreinen. Daarvoor zijn investeringen nodig in onderhoud, fysieke infrastructuur, digitale infrastructuur en energie infrastructuur. Bruisende bedrijventerreinen zorgen voor innovaties en werkgelegenheid.

Verschillende soorten mkb-maakbedrijven

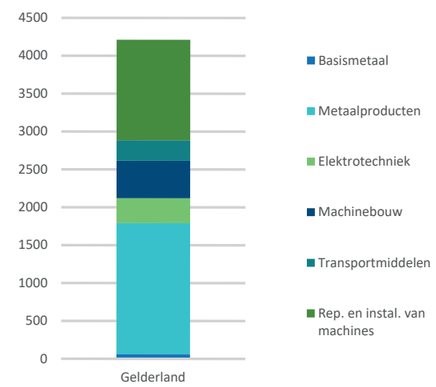

Bron: CBS en Metaalunie

De innovatieve en duurzame gemeente

Innovatie biedt mkb-maakbedrijven toekomst. Of het nu gaat om een startup, een snelgroeiend bedrijf of een lokaal bedrijf dat al sinds jaar en dag in uw gemeente is gevestigd. Om de concurrentiepositie te versterken, is het voor mkb-maakbedrijven essentieel om continue te innoveren, zowel processen als producten. De deze bedrijven zijn cruciaal voor een innovatief en krachtig economisch klimaat in Nederland, maar ook in uw gemeente. Ze digitaliseren en robotiseren, waarbij vakmanschap essentieel blijft. Innovatie vindt niet alleen binnen de muren van het bedrijf plaats, maar is steeds vaker onderdeel van een netwerk en/of keten van andere bedrijven en partners. Vanwege het lokale en regionale karakter van deze netwerken speelt de gemeente een cruciale rol.

Wat kan uw gemeente doen

- Koppel de innovatiekracht van lokale individuele bedrijven, organisaties en kennisinstellingen. Dat levert een verdubbelaar op.
- Positioneer uw gemeente in relevante economische netwerken met het oog op de kansen van circulaire economie, digitalisering en de energietransitie.
- Speel in op regionale en lokale sterktes, leg verbindingen met het bedrijfsleven en benut elkaars kracht.
- Hou er bij het maken van bestemmings- en omgevingsplannen rekening mee dat bedrijven de ruimte krijgen om bedrijfsinnovaties toe te passen. Er moet bijvoorbeeld ook in de avond en nacht gewerkt kunnen worden.
- Jaag de besluitvorming over een glasvezelnetwerk aan, wanneer deze er nog niet is.

- **Circulaire economie**

Innoveren en verduurzamen gaan hand in hand. Ondernemers nemen hun verantwoordelijkheid om de energietransitie te realiseren, maar kunnen dit niet alleen. Mkb-maakbedrijven zoeken naar oplossingen voor het duurzaam gebruik van energie en grondstoffen, voor zichzelf en voor de maatschappij. Circulariteit speelt bij die verduurzaming een belangrijke rol. En let wel, de belangrijkste grondstof metaal wordt al nagenoeg 100% hergebruikt en gerecycled. De lokale gemeenschap, publiek en privaat, staat de komende jaren voor de uitdaging versneld te komen tot een lokale circulaire economie.

Wat kan uw gemeente doen

- Laten we vaker kennis delen. Binnen de gemeente ontbreekt vaak kennis over de gevestigde maakbedrijven. Hoe circulair wordt er al gewerkt bij deze bedrijven in uw gemeente en welke kansen zijn er op gemeentelijk niveau? Wij praten u graag bij.
- Hoe dichter bij huis wordt geproduceerd, hoe minder het milieu belast wordt. Laat bij aanbestedingen de mogelijkheden tot reparatie, revisie en hergebruik door lokale/regionale bedrijven meetellen in de beoordeling.

Een aantal feiten over de 'duurzaamheid' van de mkb-maakindustrie:

- De sector kent een laag energieverbruik. Dit wordt onderbouwd door een hoge energie-efficiency per eenheid product.
- De transitie naar gebruik van duurzame energie (wind en zon) is inmiddels regel en geen uitzondering.
- De CO_2-uitstoot van de sector is verwaarloosbaar.
- Stikstof en PFAS zijn nauwelijks een issue voor de mkb-maakindustrie.
- Issues m.b.t. bodemproblematiek zijn verleden tijd.
- Het belang van circulariteit raakt steeds meer ingeburgerd.
- Recycled content in producten en halffabrikaten neemt toe en er wordt nadrukkelijk ingezet op waardebehoud van producten en halffabrikaten.
- De mkb-maakindustrie is koploper op vlak van MVO.

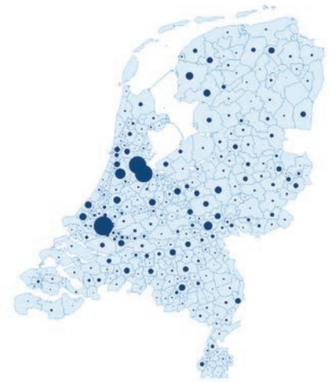

- **Energietransitie**

Energiebesparende maatregelen zoals ledverlichting, zonnepanelen en isolatie zijn voor veel mkb-maakbedrijven inmiddels eerder regel dan uitzondering. Een volgende stap in de energietransitie vraagt om een gedegen aanpak. Wat zijn de wensen en welke rol kunnen lokale bedrijven spelen? Ondernemers nemen al hun verantwoordelijkheid. Zo vullen ze in rap tempo hun daken met zonnepanelen om zo duurzaam mogelijk te kunnen werken, en machines met zelf opgewekte stroom te laten draaien. Steeds vaker mogen zij echter het overschot aan opgewekte elektriciteit niet terugleveren aan het netwerk, waardoor duurzame energie verloren gaat en investeren minder loont.

Wat kan uw gemeente doen

- Laat lokale klimaatregels proportioneel zijn met de veroorzaakte CO_2-uitstoot. Veel mkb-maakbedrijven hebben een marginale CO_2-footprint.
- Stimuleer oplossingen om lokaal en regionaal energie op te slaan. Dit vraagt om flexibele regelgeving.
- Voorkom onnodige eisen aan een bedrijf dat al energiezuinig werkt.
- Zorg in samenspraak met regionale partners en netbeheerders voor een toereikende capaciteit van het energienetwerk.

De slimme gemeente

De mkb-maakindustrie is al decennialang een stabiele sector met bedrijven die zorgen voor bestendige werkgelegenheid aan vakmensen. Veel toegevoegde waarde wordt door die vakmensen bepaald. Vakmensen waar helaas een doorlopend tekort aan is. Automatisering, digitalisering en robotisering lijkt een oplossing, maar levert juist ook extra werk op. Het tekort aan juist opgeleide vakmensen zal dus niet heel snel verdwijnen. Daarnaast moeten de huidige en toekomstige medewerkers bijblijven met de laatste ontwikkelingen en zich continue scholen.

Voor een gezonde arbeidsmarkt is instroom nodig. De sector heeft een effectieve eigen opleidingsinfrastructuur (OOM), met veel erkende leerbedrijven. Er is een structurele samenwerking met mbo- en hbo-instellingen. Het 'leslokaal' verplaatst zich steeds meer naar de regio en gemeente: leren en ontwikkelen vindt plaats waar het werk gedaan wordt, om de aansluiting van onderwijs op de arbeidsmarkt te optimaliseren.

Veel vaste banen bij mkb-maakbedrijven

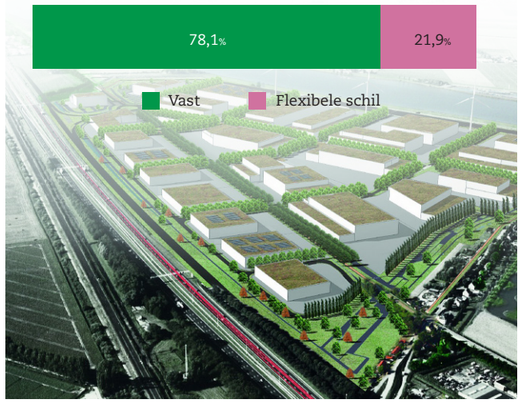

- **Instroom vakmensen bevorderen**

Techniek is overal en iedereen krijgt ermee te maken. Daarom is het belangrijk dat kinderen er al op jonge leeftijd mee in aanraking komen. Onderwijs en bedrijfsleven werken samen om zoveel mogelijk jongeren te laten zien hoe mooi werken in de techniek is. Leren en werken gebeurt zoveel mogelijk bij bedrijven in de regio. Ook voor mensen die geen geschikte technische diploma's hebben, maar wel met affiniteit voor techniek, zijn er volop kansen!

Wat kan uw gemeente doen

- Stimuleer en verbeter waar mogelijk de relaties tussen mkb-maakbedrijven onderling, tussen ondernemers en de onderwijs- en kennisinstellingen, en tussen ondernemers, onderwijs en de lokale overheden.
- Sluit aan bij Sterk Techniek Onderwijs en werk mee aan duurzaam, dekkend en kwalitatief sterk technisch onderwijs. Het landelijke ondersteuningsteam Sterk Techniekonderwijs ondersteunt scholen en regio's bij het maken en uitvoeren van de regionale plannen. Kijk voor uw regio op: **www.sterktechniekonderwijs.nl**
- Bij gemeentelijke organisaties zijn veel technische functies te vinden. Door die zichtbaar te maken, laat de gemeente ook zien hoe belangrijk dergelijke functies zijn. Zo helpt de gemeente eenvoudig mee bij de promotie van techniek.

Werkenden bij mkb-maakbedrijven naar opleidingsniveau

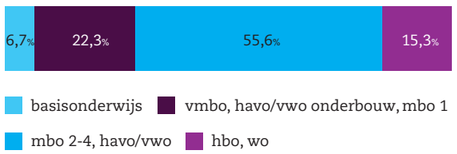

Dalende instroom techniek over de volle linie

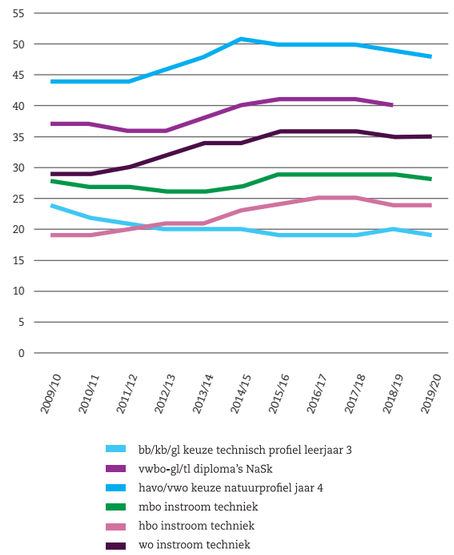

- **Leven lang ontwikkelen**

Alleen met goed opgeleide medewerkers met de juiste vaardigheden is het mogelijk om met de best passende oplossingen te komen voor maatschappelijke uitdagingen zoals de klimaatopgave en energietransitie. Leren houdt al lang niet meer op bij een vakdiploma. Medewerkers moeten zich een leven lang blijven ontwikkelen. Werkgevers én werknemers in de mkb-maakindustrie investeren via de opleidingsfondsen fors in het opleiden en doorontwikkelen van vakmensen. Door samenwerken, bundelen en aanvullen van financiële middelen kunnen zo nog veel meer mensen een baan in deze mooie sector vinden.

Wat kan uw gemeente doen

- Nederland is onderverdeeld in arbeidsmarktregio's. Binnen deze regio's werken gemeenten en het UWV samen aan dienstverlening die gericht is op werkgevers en werkzoekenden. Werk via de arbeidsmarktregio's samen met de sectoren aan een vitale en toekomstbestendige arbeidsmarkt.

Uitstroom vakmensen bij mkb-maakbedrijventen als gevolg van pensionering

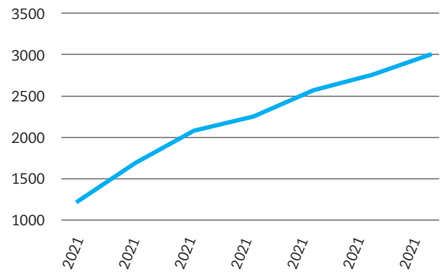

"Geef specifiek aandacht aan het mkb in het algemeen en de mkb-maakindustrie in het bijzonder, om zo de kracht van de mkb-maakbedrijven te ondersteunen en te versterken. Daar is sterk beleid voor nodig! Stel daarom een sterke economische uitvoeringsagenda op, die afgestemd is met de andere beleidsagenda's van de gemeente en buurgemeenten."

Fried Kaanen,
voorzitter Koninklijke Metaalunie

Koninklijke Metaalunie is met bijna 15.000 leden de grootste ondernemersorganisatie voor het MKB-metaal. De leden hebben samen een omzet van meer dan 30 miljard euro en bieden werkgelegenheid aan zo'n 180.000 mensen.

koninklijke metaalunie

De Ondernemersorganisatie voor het MKB-metaal

Einsteinbaan 1
3439 NJ Nieuwegein

info@metaalunie.nl
www.metaalunie.nl
Telefoon 030 - 605 33 44